

Els terrors de les multinacionals

En l'era de la 'guerra contra el terror', el clima d'inseguretat ha provocat el creixement de les companyies privades que ofereixen serveis d'informació reservada i protecció a corporacions internacionals. La recerca d'EL TEMPS sobre les primeres quatre firmes d'aquest sector demostra que ni guerra ni terror signifiquen sempre el mateix en el món dels grans negocis.

Mil anys abans que nasqués Jesucrist, que és com als països de tradició cristiana contem el temps. Pequín ja era la capital de la Xina. Tanmateix, no va ser fins al 1421 que l'emperador Xengzu, de la dinastia Míng, la batejà amb el nom propi de Pequín. Situada a uns quaranta metres sobre el nivell del mar, Pequín alberga tanta gent com població tenen els Països Catalans, prop de dotze milions de persones. Ara mateix, d'altra banda, la temperatura arriba en ocasions fins als quatre graus sota zero.

Potser l'interès del lector sobre aquesta ciutat siga marginal, bàsicament lligat a l'oportunitat d'alguna visita turística. En el mercat dels reports especialitzats, però, una anàlisi detallada de l'activitat política i financera a la capital xina costa uns 7.500 dòlars (5.800 euros), més 4.900 dòlars més si en demanem dades concretes que destinarem al nostre ús empresarial exclusiu. Si us pregunteu el motiu d'aquest inusitat interès, ens en dona l'explicació el director de Foreign Policy Center (Centre de Política Exterior) amb seu a Londres, Mark Leonard: "Si Pequín deixés de sobte de comprar dòlars americans, la moneda dels Estats Units es col·lapsaria; rompre el dòlar tindria l'efecte equivalent a l'ús d'una arma nuclear. Aquesta capacitat no pot ser menyspreada per ningú."

En efecte, quan les corporacions mundials parlen de "perills" i "riscos" no es correspon ben bé amb allò a què es referia el primer ministre Tony Blair quan el Regne Unit assumia recentment la pre-

vidència de l'organització de països rics G-8 fins al pròxim juny: "La seguretat global ha de ser la màxima preocupació de l'agenda internacional." Com assenyala Control Risks Group en el seu informe RiskMap 2005, "els titulars de previsions polítiques estan encara sota la influència de la "guerra contra el terror", i això podria distraure l'atenció del món dels negocis dels vertaders reptes. Tot i reconèixer les conseqüències dels esdeveniments de l'Orient Pròxim sobre la seguretat global, la vertadera amenaça per a inversions clau és a Rússia, Nigèria, Veneçuela o Indonèsia."

Amistats en el Govern. Control Group Risks (CGR) és la major consultoria britànica per a corporacions. El seu butlletí ofereix notícies actualitzades de 300 ciutats d'arreu el món i 195 països. Entre els serveis que proporciona a 5.300 clients hi ha la investigació prèvia a la contractació d'almenys 15.000 persones cada any, i dos tipus d'informes que assenyalen no sols els riscos per a la seguretat dels seus treballadors a l'estranger sinó també les probables interferències de les autoritats governamentals amb què l'empresa pot topar en el desenvolupament de la seua activitat. Així, per exemple, CGR afirma que "el control de l'executiu de Putin sobre la indústria russa del gas i el petroli és obvi, de forma que és aconsellable consultar els acords de negocis amb el ministeri pertinent."

El 1975, Hogg Robinson Insurance, la matriu de CGR, es dedicava simple-

Tot i la preocupació dels països més rics per la seguretat contra les amenaces del terrorisme internacional, les grans companyies cada vegada hi confien menys i prefereixen assegurar-se la protecció amb empreses privades. En la imatge, foto oficial de la reunió del G8 celebrada a Itàlia l'any 2001.

ment a les assegurances per a viatgers. Avui té 375 agents i 16 oficines internacionals a través de les quals coordina programes de seguiment d'executius en sortides a l'exterior. El 83% de les multinacionals han llogat alguna vegada el suport de CGR, que el 2003 va superar la barrera dels 46 milions de lliures (69 milions d'euros) de beneficis. Precisament, el 2003, al juliol, la companyia inaugurava la seua primera oficina a l'Iraq.

El president de CGR és Jonathan Fry, antic alumne del Trinity College d'Oxford i home d'experiència en el sector publicitari. El pes pesant, tanmateix, és Nigel Churton, director executiu. Churton comanda la secció dedicada a resoldre els casos d'extorsions i segrestos; no

debades, Churton va saltar a l'empresa privada després d'anys de treball a les forces armades del Regne Unit, al departament d'intel·ligència i contraterroisme a l'Àfrica i Orient Pròxim.

Les connexions entre els fundadors d'aquesta mena de companyies i els governs dels països on resideixen o estats afins no són gens inusuals: amb seu a Houston, la nord-americana Air Security International (ASI) es vanta de tenir com a president Issy Boim, exmembre dels famosos serveis de seguretat d'Israel, Shin Bet, on va servir durant 22 anys, i a més va ser assessor del vicepresident Al Gore sota el mandat de Bill Clinton. Sense manies partidistes, però, ASI entrena a la Universitat Aeronàutica de Prescott alumnes selectes, alguns dels

quals ocupen ara com ara càrrecs de responsabilitat al Departament d'Estat dels Estats Units.

L'arrancada que ha convertit ASI en proveïdora de serveis per a vuit de les deu corporacions més poderoses -d'acord amb la llista de la revista *Fortune*- es va produir el mateix 11 de setembre del 2001 rere l'atac a Nova York: "Vam establir les comunicacions entre la ciutat i l'exterior", es llegeix en el dossier facilitat a aquest setmanari, "i assistírem la tornada de milers de treballadors individuals a demanda urgent de les seues empreses." Un punt que no aclareix el dossier és si, per tal d'aprofitar l'augment de la demanda, van crear el nou servei de vigilància World-Watch Online Hot Spots, posat en mar-

Es en les zones de risc, com els oleoductes de les àrees petrolíferes russes, en es fa més necessària la protecció de les empreses privades d'informació i seguretat.

xa el 21 de setembre d'aquell mateix any i que ha arribat a registrar un milió d'usuaris en tan sols 72 hores. Entre ells hi ha diplomàtics, caps d'estat i executius de la banca i el transport de mercaderies. Al gener del 2003, ASI finalitzava la construcció d'un nou centre d'intel·ligència des del qual gestiona els casos d'amenaça i segrest de plataformes petrolíferes.

L'interès públic. L'abast de l'actual clima de conflicte ha portat no sols les directives de les corporacions multinacionals sinó també àmplies capes de la societat a preocupar-se seriosament per la seua protecció individualitzada. En aquest sentit, el sector ha pres bona nota de la progressió desorbitant en les xifres de públic disposat a comprar informació reservada que podria ajudar-los a evitar un viatge fatal a una destinació perillosa, o la despesa inútil en una inversió sense futur.

Ijet Travel Risk Management, amb seu a Annapolis (EUA), ven els seus serveis d'intel·ligència per la seguretat i salut durant viatges a l'estranger a personal de les grans empreses. El preu de la cobertura pot arribar als 400.000 dòlars i el contracte assenyala que l'alt executiu estarà "localitzable i serà possible co-

municar-hi tot al llarg del trajecte, a qualsevol hora i en qualsevol indret del planeta, amb assessorament tàctic per emergències legals i mèdiques". A més a més i d'ençà els últims dos anys, un ciutadà qualsevol també pot comprar l'informe previ sobre la destinació del seu viatge per tan pocs diners com 15 dòlars.

Ijet va nàixer el 1999 i en menys de sis anys ha hagut d'encarregar a Studios Architecture un nou multimilionari edi-

Cada vegada hi ha més empreses disposades a comprar informació secreta per evitar riscos o despeses en inversions sense futur

fici central per afrontar la seua expansió. Amb 8.000 punts de recollida d'informació en 260 ciutats de 180 països, les anàlisis d'Ijet recullen una desena de categories de risc: des de "rumors per minar la moral", passant per "sospiques de frau", fins a "segrest per enfrontament amb la competència". El seu president, Bruce McIndoe, va presentar, el 2 de març passat, una conferència sobre seguretat i riscos de les corporacions, en un congrés que Ijet organitzà a Alexandria (EUA).

Igualment, International SOS (ISOS), companyia d'assistència mèdica mundial, ha adaptat alguns dels serveis que ofereix a preus que se situen entre 80 i 200 lliures (120 i 300 euros). ISOS es va crear a Londres el 1985 per cobrir les necessitats mèdiques de les multinacionals; en l'actualitat és propietària de 22 hospitals arreu del món, 28 centres d'alarma i és partícip de l'ús del satèl·lit Iridium, que assegura la comunicació del client encara que estiga al bell mig de l'oceà o en una de les dues regions polars. Això ens col·locaria en factures per sobre del milió i mig d'euros. Com a novetat, ISOS proporciona "mitjans d'evacuació" davant "situacions extremes sorgides arran de cops d'estat o atemptats massius". La seua xarxa de clíniques i estacions paramèdiques dibuixa els nous àmbits on estan arribant els vells negocis, i que no tenen gaire a veure amb els punts calents d'enfrontament armat que veiem cada dia als telenotícies: Kazakhstan, Vietnam, Indonèsia, Nigèria, la Xina, Cambodja i Azerbaitjan.

En benefici d'ISOS, cal remarcar que la seua estructura d'emergència internacional va quedar oberta a l'accés lliure després del darrer tsunami al gener d'enguany: els seus helicòpters traslladaren ferits als hospitals de Bangkok i Singapur, i l'equip mèdic -3.000 professionals- ha confeccionat un estudi sobre els reptes a llarg termini per conservar la salut dels supervivents.

Una excepció a la separació ja consumada entre la protecció dels món dels negocis i el benestar de la societat.

*Victorià Jiménez
(Londres)*